

בש"פ 371/15 - סאמי בלעום נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 371/15

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקש: סאמי בלעום

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עמ"ת 11686-01-15 שניתנה ביום 11.1.2015 על ידי כב' השופטת מיכל ברק נבו

בשם המבקש: עו"ד איתי רוזין

החלטה

בקשת רשות ערר על החלטת בית משפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת מ' ברק נבו) בגדרה נדחה ערר שהגיש המבקש על החלטת בית משפט השלום בפתח-תקווה (כב' השופטת מ' גרינברג). בהחלטתו, קבע בית משפט השלום, כי אפשרות שחרור המבקש לחלופה תבחן על-ידי שירות המבחן, ועד לקבלת התסקיר (ביום 25.1.2015) ייעצר המבקש עד להחלטה אחרת.

רקע והליכים קודמים

1. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של גניבת רכב בצוותא, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא ביטוח. בכתב האישום נאמר, כי בלילה שבין ה-20.12.2014 לבין ה-21.12.2014 נמסר למבקש, על ידי אדם אחר, שזהותו אינה ידועה, רכב גנוב על מנת שהמבקש יעבירו "שטחים" וזאת תמורת 500 ש"ח. המבקש נהג ברכב כאשר הוא פסול מלהחזיק ברשיון נהיגה. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים.

2. בהחלטתו מיום 1.1.2015 קבע בית משפט השלום כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת המיוחס למבקש בכתב האישום. בהקשר זה נאמר, כי נסיבות המקרה, כמו גם דבריו של המבקש בחקירותיו במשטרה, אינם תומכים בגרסתו לפיה כשקיבל את הרכב "לא יכול היה לחשווד בכך שמדובר ברכב גנוב" מאחר שהרכב נמסר לו עם המפתח. עוד עמד בית המשפט על כך, כי נראה שמהמבקש נשקפת מסוכנות מסוימות הנלמדת, בין היתר, מעברו הפלילי המכביד, מהשימוש שהוא עושה בתחליפי סם ומכך שהסכים לנהוג ברכב - בין אם ידע על היותו גנוב ובין אם לאו - וזאת שעה שרשיונו נפסל ימים ספורים לפני האירוע המתואר בכתב האישום. יחד עם זאת, נקבע, כי אין מדובר במקרה בו עילת המעצר היא כזו השוללת, מניה וביה, את אפשרות שחרורו של המבקש לחלופת מעצר. משכך נקבע, כי שירות המבחן יחווה דעה באשר לחלופה המוצעת בעניינו של המבקש בתסקיר שיוגש עד ליום 25.1.2015. בתוך כך, דחה בית משפט השלום את בקשת בא כוח המבקש לשחררו לחלופה המוצעת עוד בטרם יוגש התסקיר, בהזכירו את הנסיבות המלמדות על מסוכנותו.

3. ערר שהגיש המבקש על החלטת בית משפט השלום נדחה בהחלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 11.1.2015. לאחר שעמד על טענות הצדדים קבע בית משפט קמא, כי אין מקום להתערבותו בהחלטת בית משפט השלום, בקבעו כדלקמן:

"כידוע, לנאשם יש אומנם זכות לערור גם על 'החלטת ביניים' במסגרת הליכי המעצר אך ברגיל בית המשפט לא ייטה להתערב במלאכתו של בית המשפט של מעצרים, כל עוד בית המשפט לא סיים עבודתו".

בית משפט קמא עמד גם על כך שהחלטת בית משפט השלום היא מנומקת ומאוזנת בנסיבות. כלפי החלטת בית משפט קמא הוגשה הבקשה שלפניי.

הבקשה

4. בבקשה נטען באריכות (רבה מדי), כי החלטת בית משפט קמא לדחות את ערר המבקש "על הסף" בלי שדן בטענותיו לגופן פוגעת בזכויותיו באופן שמצדיק מתן רשות לערור בגלגול שלישי. המבקש מדגיש שעררו בפני בית משפט קמא כלל גם טענות כלפיו קביעת בית משפט השלום ביחס לקיומן של ראיות לכאורה, וברי, כי ככל שיימצא שבית משפט השלום שגה בקביעתו זו - הרי שמשמעות הדבר היא שלא קמה נגדו עילת מעצר המצדיקה את הותרתו במעצר לזמן נוסף ואף לא נדרש להמתין לקבלת תסקיר מעצר. כדי לתמוך בבקשתו, הפנה המבקש להחלטה בבש"פ 5724/13 חליל נ' מדינת ישראל (21.8.2013) (להלן: עניין חליל) שבגדרה קבע השופט י' דנציגר, כי שעה שנאשם ביקש לערור על קביעות בנושאי ראיות לכאורה או עילת מעצר, יש לדון בהשגותיו, ואין להמתין עד שיסתיימו ההליכים לבחינת חלופת מעצר בעניינו.

5. לאחר העיון באתי לכלל מסקנה, כי דין הבקשה להידחות. כפי שיוסבר להלן, איני סבור כי נסיבות המקרה מצדיקות את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי".

6. כמתואר לעיל, עניין לנו במצב בו נקבע, כי מתקיימים התנאים למעצרו של נאשם עד לתום ההליכים, אך בד בבד הוחלט לבדוק את אפשרות שחרורו לחלופה, ואילו הנאשם מעוניין לערור על הקביעות בעניינו, עוד בטרם תוכרע האפשרות לשחררו לחלופת מעצר. בבית משפט זה אמנם הובעו עמדות שונות באשר למצבים אלה - כך נשמעה העמדה שהובעה בעניין חליל הנזכר לעיל, ולצידה עמדות הגורסות "כי, ככלל, אין מקום לפנות לערכאת הערעור כל עוד לא סיימה הערכאה המבררת את בחינת נושא המעצר או חלופת המעצר וניתנו על-ידה רק החלטות שהן בגדר 'החלטות ביניים', אלא במקרים חריגים ומיוחדים" (החלטתי בבש"פ 7520/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (11.11.2014), וראו גם החלטות השופט י' עמית בבש"פ 478/12 אל עאסם נ' מדינת ישראל (23.12.2012) ובבש"פ 4766/14 פלוני נ' מדינת ישראל (10.7.14)). בתווך ניתן למצוא מעין "עמדות ביניים" הגורסות, כי אף אם אין מניעה שנאשם יערור על החלטה בעניינו, בטרם הוכרעה אפשרות שחרורו לחלופה, ככלל, ראוי להמתין להחלטה הנוספת המשלימה את הדיון בבקשה למעצרו עד תום ההליכים (ראו, למשל, בש"פ 183/14 בן סימון נ' מדינת ישראל (19.1.2014)).

נראה, אפוא, כי גם אם בהחלטותיו של בית משפט זה לא נשללה זכותו של נאשם להגיש ערר על "החלטת ביניים" שניתנה אגב בירור בקשה למעצרו עד לתום ההליכים, הרי שהובעה עמדה ברורה, כי המצב הראוי והרצוי הוא שהדיון בערר על כלל הקביעות הנוגעות למעצר עד תום ההליכים, יידחה עד אשר יסתיים הדיון במכלול כולו, ובתוך כך, באפשרות שחרור הנאשם לחלופת מעצר. זאת, על-אף שיתכן שבמקרים אחדים יהא בכך כדי להותיר את הנאשם במעצר מספר ימים נוספים. באופן זה, הדיון בערר יערך כמקשה אחת ואף יימנע דיון בסוגיות שעשויות להפוך לתיאורטיות. כך, לדוגמה, אם יוחלט לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, לא יהיה עוד טעם לעסוק בשאלת קיומן של ראיות לכאורה. בכל מקרה, בפסיקה הודגש, כי לבית המשפט מסור שיקול הדעת אם לדון בערר על אף השלב הדיוני שבו הוגש או להמתין להחלטה המשלימה, וזאת בהתאם לשיקולים שונים שחלקם נמנו בפסיקה (ראו בש"פ 478/12 הנזכר לעיל).

7. בענייננו, הפעיל בית משפט קמא את שיקול הדעת המסור לו וקבע שבמקרה זה אכן ראוי שהשגותיו של המבקש יידונו לאחר שתתבהר התמונה המלאה בעניינו. בנסיבות המקרה, איני סבור, כי נפל פגם באופן בו הפעיל בית משפט קמא את שיקול דעתו, ובכל מקרה, לא פגם אשר יצדיק התערבות ב"גלגול שלישי". בלי שאפחית מהקושי הכרוך בהותרת המבקש במעצר, הרי שמלוחות הזמנים בתיק נראה, כי ההחלטה המשלימה בעניינו עתידה להינתן בקרוב. זאת ועוד, מעיון בהחלטת בית משפט קמא עולה, כי החלטתו שלא לדון בערר בשלב בו הוגש לא ניתנה כ"מענה אוטומטי" לשלב הדיוני שבו הוגש, אלא ההחלטה ניתנה כאשר בפניו עמדו השגות המבקש מזה, ונסיבות המקרה ונסיבותיו של המבקש מזה. כשמכלול זה עומד בפניו קבע בית משפט קמא, כי החלטת בית משפט השלום מאוזנת, ועל כן אין מקום להתערב בה בשלב זה. מצב הדברים היה יכול להיות שונה אילו נמצא כי נפל פגם ממשי ובולט בהחלטה על קיומן של ראיות לכאורה, שאז יתכן שהיה מקום לדון בערר עוד בטרם מוצה ההליך בבקשה למעצר עד לתום ההליכים בערכאה הדיונית, על כל היבטיו.

בנסיבות אלה, אין מקום להתערבות בשיקול דעתו של בית משפט קמא, בפרט לא ב"גלגול שלישי". ברי, כי כל טענות

המבקש עומדות לו לאחר שתינתן החלטה משלימה בעניינו - החלטה, שיש לקוות, שתינתן בסמוך לאחר שיתקבל תסקיר מעצר בעניינו.

סוף דבר - בקשת הרשות לערור נדחית.

ניתנה היום, כ"ח בטבת התשע"ה (19.1.2015).

ש ו פ ט